

SURINAAMSCHIE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 23 Januarij 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 20sten dezer, no. 64/57 is tot *Wijkmeester* van de Wijk La. A. benoemd C. D. KONING, en zulks in plaats van H. BIJLAART, als zoodanig op zijn verzoek, eervol ontslagen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

Den 23 Januarij 1834.

Alzo de navolgende personen zich bij rekestte aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

C. C. GRAANSMA, als Exceuteur in den Boedel van wijlen ALBERT ALBERTS, voor de Slavin DIANA, gemelden Boedel in eigendom toebehoorende.

JACOB GOMPERTS, voor den Slaaf CONSTANT, hem nomine uxoris in eigendom toebehoorende, en

JACOB HENDRIK ROOSWIJK, als Straatvoogd over- en voor de Slavin MARIA en hare kinderen LAURENS, HENDRIK, NAHAR, en JACQUELINE ALBERTINA NAHAR, weleer toebehoord hebbende aan DAVID NAHAR.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten enige redenen te hebben zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van drie weken, na de dagtekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

Den 25 Januarij 1834.

Alzo HENRICUS BIJLAART num ux., zich bij rekestte aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om bij anticipatie van den gewonen termijn van aankondiging, te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor den Slaaf FRANÇOIS, aankomende den Boedel wijlen de weduwe de GRAAF, geboren MEURS.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten enige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van acht dagen na de dagtekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, de Fransche Schoener *Aurore*, Kapt. MARIUS GIAMO, van Cayenne, Passagier: C. E. JOURNAL.

UITGEKLAARD.

Den 21sten, de Deensche Brik *Louisa Adelaide*, Kapt. C. FEILBERG, naar St. Thomas.

ADVERTISSEMENTEN.

(2936) De *Administrateur van Financiën*, roept bij dezen op, alle degenen, die eenige wettige vorderingen hebben, ten laste der nalatenschappen van de navolgende alhier successievelijk overleden Heeren Officieren, als:

De Kapitein LOUIS JEAN PIERRE CARILLON.

De Tweede Luitenant FRANS NEUBORN.

De Eerste Luitenant JEAN DIRK COOPS.

De gepensioneerd Kapitein HENDRIK MAURITS DIETICKER; — om hunne rekeningen in duplo, binnen zes weken, na dato dezes, en dus uiterlijk vóór of op den 8sten Maart aanstaande, ten buree der Financiële Administratie in te leveren.

Paramaribo den 24 Januarij 1834

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(2185) De Exploiteur bij het Gerechtshof te Suriname, zal op Vrijdag den 31 Januarij 1834, des morgens negen uren, ter kastelenje van gemeld Gerechtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De helft in het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Wageweg Straat, bekend onder La. D. No. 102; aankomende P. F. LABADIE.

De Slaven met namen: Affiba, Amba Billa, Sexe, Antonij, Josephus en Frans; aankomende de Wed. J. FERNANDES Jr., geboren CARILHO.

De Slaven met namen: Roza, Sophia en Frans; aankomende J. P. SANDERS, geboren TOURO.

Paramaribo den 25 Januarij 1834.

(2934) Publieke inschrijving ter Nieuwe Wees- Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer, op:

7 balen heele KOFFIJ en p. m. 100 fl gebroke dito, van de Plantadjen *Manheim* en *Elk't Zijn*.

Zullende de inschrijvings-biljetten worden aangenomen tot op Maandag den 27sten dezer, des voormiddags ten elf uren.

De koper zal fl 1-10 voor de ledige Zak moeten betalen.

Paramaribo den 23 Januarij 1834.

De Scriba bij de Commissie tot de Zaken van opgemeld Departement.

R. GOLLENSTEDER.

Door het COLLEGIUM MEDICUM den Heer GRADUS HUBERTUS HONING, als Heel- en Vroedmeester, en den Heer GERARDUS SIJRIER, als Heelmeester in deze Kolonie, beide met overlegging van hunne acte promotie geadmitteerd zijnde; zoo wordt hiervan bij deze de belanghebbenden kennis gegeven.

Paramaribo den 25 Januarij 1834.

De Scriba van het Collegium Medicum,
H. H. DIEPERINK.

WIJKMEESTEREN der Wijk La. B.

brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat zij, in opvolging der wet van 5/6 Maart 1828, op Maandag, den 27sten dezer, eenen aanvang zullen maken, met de gewone jaarlijksche opneming van de Personen, in hunne Wijk woonachtig. Zij hebben alzoo de eer, de bewoners minzaam uit te nodigen, wel te willen mede werken, dat deze opneming met alle mogelijke nauwkeurigheid plaats vinde.

Paramaribo den 21 Januarij 1834.

L. D. J. VAN BOMMEL.
J. J. DE MESQUITA.

De WIJKMEESTERS der Wijk La. D. 2de gedeelte, zullen overeenkomstig met de Publicatie de dato 5 Maart 1828, en gepubliceerd den 6e. daaraanvolgende, met de jaarlijksche opneming der Personen in hunne Wijk woonachtig, rondgaan, waarvan door deze aan de geëerde bewoners wordt kennis gegeven, met uitnodiging tevens van hunne tegenwoordigheid, ten einde mede te werken dat deze opneming zoo veel mogelijk, nauwkeurig moge plaats vinde; de dagen door hun bepaald ter opneming, zijn Maandag Woensdag en Vrijdag, en een aanvang te nemen op Maandag den 3den Februarij met de *Steenbakkers Gracht* en *Saramacca Straat*.

Paramaribo den 24 Januarij 1834.

B. A. GERRITSSEN.

F. G. PICHOT L'ESPINASSE.

AANBESTEDING.

PARNASSIJS der Nederlandsche Israëlitische Gemeente, zullen tot den OPBOUW eener NIEUWE SIJNAGOGUE, aan de minst inschrijvenden AANBESTEDEN, de levering van: Vierkant Hout, Wane en Kopie Planken en Platen, Hollandsche Deelen, Riggels en Latten, Steenen, Kalk en Cement, Tigchels, Lijen, Platlood, Spijkers en verdere Ijzer- en Verfwaren; waarvan de lijst benevens de conditiën en voorwaarden, waarop de levering zal worden aanbesteed ter visie ligt ten Huize van den Trezorier de Heer M. A. KEIJSER, van heden af, tot den 5den Februarij aanstaande; zullende aan de minst inschrijvenden, mits goedgekeurd wordende, de levering worden aanbesteed.

Paramaribo den 20 Januarij 1834.

De Secretaris der boveng. Gemeente,
S. E. SOESMAN.

(5722) De ondergeteekende heeft de eer, ter kennis te brengen van het geëerd publiek, en de Heeren Planters; dat hij de Heel- en Verloskunde uitoefend, en zich deswegens in derzelver gunst aanbeveelt; zijnde to bevragen in het Militair Hospitaal.

Paramaribo den 24 Januarij 1834.

G. H. HONING,
HEEL- EN VROEDMEESTER

(5720) Nieuwe CAROLINA RIJST in vaten, te bekomen bij N. BOX & Co.

(509) Te koop bij J. F. FAVERIJ, Gort; Haver in 3 zaks vaten; als mede Stukgoederen en Wane Planken &c.

(2946) De weduwe C. H. GALLEZ met hare drie Kinderen, zijn voornemens te vertrekken, alsmede Mejov. S. KOOPMAN, MARRY ROSE en MAC-MARRYRIS.

Paramaribo den 24 Januarij 1834.

Mengelwerk.

AFKEER VAN REUKWERK BIJ DE ROMEINSCHIE VROUWEN.

— Ein proteus ist
Der Nerven Spiel im Weibe, wie ihr wisst.

WIELAND.

Een der zonderlingste verschijnselen, welke de vreemdeling, die eenigen tijd in Rome vertoeft, ontmoet, — een verschijnsel, dat hem wel eens in verlegenheid kan brengen, — is de afkeer des vrouwelijken geslachts aldaar van geuren, die elders voor welriekend gehouden worden. Ecne Ro-

meinsche Dame riekt een roosje op den afstand van twintig schreden, en krijgt ze- nuwtrekkingen, wanneer men hetzelfde niet spoedig verwijderd. Bijzonder gevoelig daar- omtrent zijn kraamvrouwen, welke, zoo als de geneesheeren daar in allen ernst ver- zekeren, door de lucht van rozen, alduur- die slechts vijf minuten, zouden kunnen sterven! Alle sterke reuk, b. v. van leder, gebrande koffijboonen, enz. is voor laatst- genoemden zeer nadeelig. Waar eene kraam- vrouw ligt, mag daarom geen koffijhuis- houder zijne boonen op straat branden. Men schrijve dit echter niet aan gemaakt- heid toe; geene vrouw is daarvan meer vrij, dan de Romeinsche. Men moet onder- tuschen zich verwonderen, dat allerlei dier- lijke uitwasemingen — dat zelfs die dingen, welke tot verrotting overgaan, bij haar geen' tegenzin veroorzaken. Eene vrouw van rang, in welker woonkamer, het gan- sche jaar door, geene bloem mag komen, woont, gedurende de heete zomermaanden, tegenover een' slagerswinkel of vleeschhal, zonder den neus op te trekken; ja ook de stank der riolen, bij lange droogte en warm- weder, doet, naar 't schijnt, geene wer- king op hare reukzenuwen. Dat bij dezen afkeer van bloemen, die zelfs aaneen groot- gedeelte van het mannelijk geslacht eigen is, de kweeking van dezelve wordt ver- waarloosd, kan men ligt begrijpen. Niet alleen worden geene bloemen in de kamers gehouden; zelfs de tuinen zijn er van ont- bloot. Men treft althans ten hoogste slechts eenige *graniums* aan, of zoodanige gewas- sen, die een' zuurachtigen reuk hebben. Eigenlijke bloemtuinten zijn er dus in het geheel niet; in deze zon de Romein, die het ruine en het vrije bemint, zelfs om de noodzakelijke beperking, geen ge- noegen kunnen scheppen. Het woord *gi- uardino*, dat bloemtuint beteekent, komt derhalve in het spraakgebruik der Ro- meinen weinig voor. De overige omheinde boomgaarden of plantentuinten zijn *orti* (moe- zerijen), *vigno* (wijnbergen) en *villa* (wan- neer ze klein zijn, *tuinkwizen*; doch als ze groot zijn, *buitenplaatsen*). De war- meiers en wijngaardeniers, die in Rome- lieden zonder eenige opleiding zijn, be- kommeren zich te minder om de kweeking van bloemen, daar deze geen geld aan- brengen; maar de Romeinsche *villa's* zou- den ook, wegens derzelver grootschen aan- leg, geene nette bloemparken dulden, zoo als men die in uoordeelijke landen vindt. Ten hoogste worden hier enkele verhaazend- groote ronden met bonte, niet riekende blo- men in het wilde door elkander be- zaaid, en dan laat men alles aan de natuur over, zoo dat niemand er verder eene hand aan slaat. Doch zoo veel te meer werkt- maakt men van de oranjerij (*agrumi*), en namelijk van de kweeking der oranje- of sina'sappels (*portogallo*) en der citroenen (*limone*). Men vermijdt echter den geur- van derzelver bloemen, als of het uitdam- ping van de Pontijnsche moerassen wa- ren. Dat derhalve te Rome ook weinig of geen reukwerk gebruikt wordt, is ligt te begrijpen; eene enkele Parijsche Dame naar de mode heeft er op één' dag meer van noodig, dan alle Romeinsche vrouwen te- zamen het gansche jaar door. Water nog verkocht wordt, is alleen voor vreemde- lingen; maar ook deze — en hierover moet men zich verwonderen — hoe zeer zij harts- togtelijke liefhebbers van bloemen en wel- riekende dingen zijn mogen, verliezen, bij een langer verblijf te Rome, allengs den trek daarnaar. Ik heb het aan mijzelf- ondervonden. Alleen de Engelschen ge- bruiken hier reukwerk; hetgeen zij te ge- makkelijker doen kunnen, daar zij meest onder elkander verkeerden en zeer weinig Romeinsche huizen bezoeken. Doch waar- zich ergens in een gezelschap één hunner zien, of veeleer rieken laat, daar vlieden hem de vrouwen. Een Engelschman zou- dan alhier ook niet gemakkelijk eene min- nares vinden. Al had hij alle zakken vol- guines, geen Romeinsch meisje zoude er- zich aan vergapen, zoo daar tevens een

met den geur van *eau de Cologne* door- loopt denzelfden weg in vijf seconden: trokken zakdoek in was. Een schouwburg, die als eene stokerij van welriekende wa- teren rook, gelijk het *Théâtre Italien* te Parijs, zou doodelijk zijn voor eene Ro- meinsche vrouw.

Ik houd de lucht alhier, over 't alge- meen, voor gezond; Rome wordt van drie zijden door zeewinden doorwaaid, en voor den schadelijken noordewind beschut door het Apennijnsch gebergte. Aan eene alom- verspreide *aria cattiva* (bedorvene, onge- zonde lucht) geloof ik derhalve niet; het schijnt echter wel zeker te blijken, dat Rome, gelijk meer of min geheel Italië, voor lieden, die aan borstkwalen lijden, zeer gevaarlijk is. De luchtgesteldheid te Rome veroorzaakt hier vele borstziekten: de omliggende bergen zijn vooral in dit opzigt nadeelig. Op de hoogsten daarvan, bij voorbeeld op *Rocca Priora*, zullen men- schen, die de toring hebben, in weinige weken bezwijken. Desniettegenstaande zen- den onkundige artsen ieder, die aan eene borstkwaal sukelt, op het land, dat wil zeggen, naar de eene of andere plaats op het Albaansch gebergte — naar *Albano*, *Frascati*, *Monte Porzio*, *Monte Compatri* enz., en dat wel, zoo als hier het kunst- woord luidt, *per mutar aria* (om eens van lucht te veranderen). Dat voor zoodanige kranken de Pontijnsche moerassen heilza- mer zouden zijn, dan de berglucht, die wel teert; maar niet voedt, schijnt niemand te beseffen. In de zuivere, veerkrachtige lucht alhier verspreiden de geuren zich sterker, dan in den dikkeren, met ver- schillende stoffen vervulden dampkring. Dit is welligt eene der oorzaken, welke medewerken, om bij de vrouwen die bijzondere gevoeligheid te veroorzaaken, waardoor zij zoo sterken afkeer van geurige bloemen en van reukwerk heb- ben; schoon dezelfde oorzaak ook den stank, dien zij zonder hinder verduren, te door- dringender maakt. Het verschijnsel be- paalt zich ook niet enkel tot Rome, maar begint reeds in *Oppe-Italië* zich te ver- toonen. Het eerste voorbeeld daarvan zag ik te Venetië. Eene vrouw, die met mij hetzelfde huis bewoonde, viel in onmacht. Ik spoede naar mijne kamer, om *eau de Cologne* te halen. Toen ik terug kwam, was zij reeds weder uit hare slaanwte bij- gekomen. Ik meende evenwel, haar niet alleen te moeten laten rieken, maar ook er mede besprengen. Naauwelijks was dit geschied, of zij geraakte op nieuw buiten kennis. Eenige vrouwen, die ter hulpe- toegesnel waren, wilden mij, welken zij eenen moordenaar noemden, te lijf; doch mijn *Keulsch water* begon juist ter regte- tijd zijne werking ook op haar te doen, en zoo geraakte ik uit hare handen. De kamer werd eenige dagen achtervolgens gelucht, als of daarin iemand aan de pest gestorven ware.

(Overgenomen uit de *Vaderl. Letteroef.* 1833, No. 1.)

SNELHEID VAN EENIGE DIEREN.

De adelaar is van alle vogelen degene, die ook om de snelheid van zijne vlucht verdient hun koning te zijn. In eene minuut doorvliegt hij eene ruimte van 5626 voet of iets meer dan elf mijlen in een uur. De overige vogelen van aanzien- lijke grootte kunnen hoogstens 125 mijlen in eenen dag vliegen. Koning Hendrik II van Frankrijk ontvlood eens op de *Rei- herbeize* een valk, die 24 uren daarna te *Malta* werd opgevangen, hetwelk 135 mijlen van het eerste punt verwijderd ligt.

De snelheid der Visschen laat geene ver- gelijking met die der vogelen toe, zelfs niet met die der viervoetige dieren. Eenige Natuuronderzoekers hebben zelfs beweerd, dat zij slechts anderhalve mijl op eenen dag konden afleggen, doch dit wordt te- gengesproken door getnigenissen van Schip- pers, welke deze dieren en met name Haaijen, met de schepen zelve dagen lang volgen voortzwemmen.

De Slak legt in vijf minuten eene ruimte van anderhalven voet af. De Mier door-

liet is niets overdrevens, wanneer men van zekere paarden zegt, dat zij zoo snel- loopen als de wind. In Engeland heeft men ze 88 voet in eene seconde zien door- loopen. Een wind van gelijke snelheid zou reeds stormachtig zijn.

Zelfs de mensch bekomt door oefening ook hierin eene groote vaardigheid. Bij de oude Grieken konden de Hemi-erodro- men, zoo als hun naam reeds aanduidt, eenen ganschen dag door loopen. Onder anderen noemt men eenen zekeren Philo- nides, den Looper van Alexander den groote, die, volgens Plinius, in negen uren 1200 stadiën, dat is 22 mijlen afleg- de. Dit was waarlijk meer dan zelfs een goed paard achtereen zou kunnen uithou- den. Echter hebben ook onlangs Loopers in Engeland 17½ engelsche voeten in eene seconde afgelegd.

Omstreeks het einde der vorige eeuw was er te Eisenach een man, die wegens zijn snelheid zeer beroemd was. Hij heette Johann Anton Focke en was een Boheemer, die in dienst van de Hertogin Amalia was. Deze man kon een haas inden loop inha- len. Toen eenmaal de Hertogin aan den geheimen Raad von Witzleben, die zich juist te Karelbad bevond, eene dringende boodschap moest zenden, zond zij haren Looper rocke derwaarts, die des middags te twee uren van Weimar afging, den vol- genden dag te twaalf uren de Depeches aan Witzleben ter hand stelde, en des avonds te acht uren van den derden dag weder te Weimar was, hetwelk twintig mijlen van Karlsbad verwijderd ligt.

MIDDELEN TER BEVORDERING DER SCHOONHEID.

Onder den titel: *Toilette of health, beauty and fashion*, is onlangs te Londen een werkje verschenen, waarin vele af- zonderlijke middelen worden opgegeven, om de schoonheid van het gelaat te ver- meerderen en te verlengen. Wat de deugd- zaamheid dier middelen zij, willen wij on- aangeroerd laten, maar het volgende uit- trekkel meenen wij allezins der aandacht onzer beminnelijke Lezeressen veilig te mo- gen aanbevelen: „Des morgens bediene men zich van het zuiverste waschwater, waarna men zich van alle hevigte hartstog- ten, bijzonder van den nijd onthouden moet, vermits anders de huid geel wordt. Het moge overtollig schijnen van matigheid te spreken, doch men moet die niet te min in het eten en drinken in acht nemen, indien men die puistjes en vinnen niet in het aangezicht willen hebben, welke het zoo zeer verleelijken. In stede van *rouge* te gebruiken, mogen de dames des morgens eene matige beweging nemen in de ochtend- lucht, welke haar die natuurlijke rozen- kleur zal geven, die door geene kunst na- gebootst kan worden. Een bestendig goed humeur zal aan het gelaat dien glans van guile opgeruimdheid geven, die zoo alge- meen bekoorlijk is. De wensch om te be- hagen zal aan hunne oogen vuur, en de vrije lucht, bij den opgang der zon, aan hunne lippen het bevalligste, zachtste rood schenken. Die beminnelijke levendigheid, welke de dames als aangeboren is, zal on- gekrenkt blijven, wanneer zij vermijden tot laat in den nacht bij kaars- of lamplicht op te zitten en romans te lezen, want dit veroorzaakt een droomerig, afzigtelijk voor- komen, verwekt vroegtijdig rimpels, zwak- ke oogen en eene bleeke, verlepte gelaats- kleur. Blanke handen zijn eene groote bij- drage tot vrouwelijke schoonheid, maar geene hand kan fraai en blank zijn, wan- neer zij niet bestendig zindelijk wordt ge- houden; wanneer overigens eene jonge dame door eene fraaije hand alle hare vriendin- nen wil overtreffen, moet zij die altijd in beweging houden, hetwelk den omloop van het bloed op eene verwonderlijke wijze bevordert.”

(Overgenomen uit de *Rosensent van Febru- arij* 1833, No. 2.)